

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 16. decembra 2008*

V zadevi C-73/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Korkein hallinto-oikeus (Finska) z odločbo z dne 8. februarja 2007, ki je prispela na Sodišče 12. februarja 2007, v postopku

Tietosuojavaltuutettu

proti

Satakunnan Markkinapörssi Oy,

Satamedia Oy,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts in A. Ó Caoimh, predsedniki senatov, P. Kūris, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet, J. Klučka, U. Lõhmus in E. Levits (poročevalec), sodniki,

* Jezik postopka: finščina.

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. februarja 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Satakunnan Markkinapörssi Oy in Satamedia Oy P. Vainio, asianajaja,
- za finsko vlado J. Heliskoski, zastopnik,
- za estonsko vlado L. Uibo, zastopnik,
- za portugalsko vlado L. I. Fernandes in C. Vieira Guerra, zastopnika,

- za švedsko vlado A. Falk in K. Petkovska, zastopnici,

- za Komisijo Evropskih skupnosti C. Docksey in P. Aalto, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 8. maja 2008

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, str. 31, v nadaljevanju: Direktiva).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med tietosuojavaltuutettu (pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov) in tietosuojalautakunta (komisija za varstvo osebnih podatkov) v zvezi z dejavnostjo obdelave osebnih podatkov, ki jo opravljata družbi Satakunnan Markkinapörssi Oy (v nadaljevanju: Markkinapörssi) in Satamedia Oy (v nadaljevanju: Satamedia).

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

- 3 Kot izhaja iz člena 1(1) Direktive, je njen namen varstvo temeljnih pravic in svoboščin fizičnih oseb in predvsem njihove pravice do zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov.

- 4 Člen 1(2) Direktive določa:

„Države članice ne omejujejo niti ne prepovedujejo prostega prenosa osebnih podatkov med državami članicami zaradi razlogov, povezanih z varstvom, ki je zagotovljeno na podlagi odstavka 1.“

5 Člen 2 Direktive z naslovom „Opredelitev pojmov“ določa:

„V tej direktivi:

- (a) ‚osebni podatek‘ pomeni katero koli informacijo, ki se nanaša na določeno ali določljivo fizično osebo (posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); določljiva oseba je tista, ki se lahko neposredno ali posredno identificira, predvsem s sklicevanjem na identifikacijsko številko ali na enega ali več dejavnikov, ki so značilni za njeno fizično, fiziološko, duševno, ekonomsko, kulturno ali socialno identiteto;
- (b) ‚obdelava osebnih podatkov‘ (‚obdelava‘) pomeni kakršen koli postopek ali niz postopkov, ki se izvajajo v zvezi z osebnimi podatki z avtomatskimi sredstvi ali brez njih, kakršno je zbiranje, beleženje, urejanje, shranjevanje, prilagajanje ali predelava, iskanje, posvetovanje, uporaba, posredovanje s prenosom, širjenje ali drugo razpolaganje, prilagajanje ali kombiniranje, blokiranje, izbris ali uničenje;
- (c) ‚zbirka osebnih podatkov‘ (‚zbirka‘) pomeni vsak strukturiran niz osebnih podatkov, ki je dostopen v skladu s posebnimi merili, bodisi da je centraliziran, decentraliziran ali razpršen na funkcionalni ali geografski podlagi;

[...]“

6 V členu 3 Direktive je njeno področje uporabe opredeljeno tako:

„1. Ta direktiva se uporablja za obdelavo osebnih podatkov v celoti ali delno z avtomatskimi sredstvi in za drugačno obdelavo kakor z avtomatskimi sredstvi za osebne podatke, ki sestavljajo del zbirke ali so namenjeni sestavljanju dela zbirke.

2. Ta direktiva se ne uporablja za obdelavo osebnih podatkov:

- med dejavnostjo, ki ne sodi na področje uporabe zakonodaje Skupnosti, kot so tiste, opredeljene v naslovih V in VI Pogodbe o Evropski uniji, in v vsakem primeru v postopkih obdelave v zvezi z javno varnostjo, obrambo, državno varnostjo (vključno z gospodarsko blaginjo države, kadar se postopek obdelave nanaša na zadeve državne varnosti) in pri dejavnostih države na področju kazenskega prava,

- s strani fizične osebe med potekom popolnoma osebne ali domače dejavnosti.“

- 7 Razmerje med varstvom osebnih podatkov in svobodo izražanja je v členu 9 Direktive z naslovom „Obdelava osebnih podatkov in svoboda izražanja“ urejeno tako:

„Države članice določijo izjeme ali odstopanja od določb tega poglavja, poglavja IV in poglavja VI za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja zgolj v novinarske namene ali zaradi umetniškega ali literarnega izražanja samo, če so potrebna za uskladitev pravice do zasebnosti s predpisi, ki urejajo svobodo izražanja.“

- 8 V zvezi s tem je v uvodni izjavi 37 Direktive določeno:

„(37) ker bi morala obdelava osebnih podatkov v novinarske namene ali zaradi literarnega ali umetniškega izražanja, predvsem na avdiovizualnem področju, predstavljati izjemo od zahtev nekaterih določb te direktive, kadar je to potrebno za uskladitev temeljnih pravic posameznikov s svobodo informiranja [izražanja] ter predvsem s pravico do prejemanja in prenašanja podatkov, zagotovljeno predvsem s členom 10 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin; ker bi morale države članice zato določiti izjeme in odstopanja, ki so potrebni za ravnotežje med temeljnimi pravicami glede splošnih ukrepov za zakonitost obdelave podatkov, ukrepov glede prenosa podatkov v tretje države in pooblastil nadzornega organa; ker pa to ne bi smelo voditi držav članic v določanje izjem od ukrepov za zagotovitev varnosti obdelave; ker bi bilo vsaj nadzornemu organu, ki je odgovoren za to področje, tudi treba podeliti nekatera naknadna pooblastila, denimo objavljjanje rednega poročila ali predložitvev zadev sodnim organom.“

9 Člen 13 Direktive z naslovom „Izjeme in omejitve“ določa:

„1. Države članice lahko sprejmejo predpise za omejitev obsega obveznosti in pravic, opredeljenih v členih 6(1), 10, 11(1), 12 in 21, kadar taka omejitev predstavlja potreben ukrep za zaščito:

(a) državne varnosti;

[...]“

10 Člen 17 Direktive z naslovom „Varnost obdelave“ določa:

„1. Države članice določijo, da mora upravljavec izvajati ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zavarovanje osebnih podatkov pred slučajnim ali nezakonitim uničenjem ali slučajno izgubo, predelavo, nepooblaščenim posredovanjem ali dostopom, predvsem kadar obdelava vključuje prenos podatkov po omrežju, ter proti vsem drugim nezakonitim oblikam obdelave.

Taki ukrepi ob upoštevanju stanja tehnologije in stroškov za njihovo izvajanje zagotavljajo raven zaščite, ustrezno tveganju, ki ga predstavljata obdelava in narava podatkov, ki jih je potrebno varovati.

2. Države članice določijo, da mora upravljavec, kadar se obdelava izvaja v njegovem imenu, izbrati obdelovalca, ki zagotavlja zadostne garancije glede tehničnih varnostnih ukrepov in organizacijskih ukrepov, ki urejajo obdelavo, ki jo je treba opraviti, ter mora zagotoviti skladnost s temi ukrepi.

[...]“

Nacionalna ureditev

¹¹ Člen 10(1) ustave (perustuslaki (731/1999)) z dne 11. junija 1999 določa:

„Vsakomur je zagotovljena pravica do zasebnosti, dostojanstva in nedotakljivosti stanovanja. Varstvo osebnih podatkov podrobneje ureja zakon.“

¹² Člen 12 ustave določa:

„Vsakomur je zagotovljena svoboda izražanja. Svoboda izražanja obsega pravico brez predhodnih omejitev izraziti, objaviti in prejemati informacije, mnenja in druga sporočila. Izvajanje svobode izražanja podrobneje ureja zakon. [...]“

Dokumenti in drugi podatki, s katerimi razpolagajo organi, so javni, razen če je njihova javnost iz nujnih razlogov izrecno omejena z zakonom. Vsak ima pravico do dostopa do informacij javnih dokumentov in podatkov.“

- 13 Zakon o osebnih podatkih (henkilötietolaki (523/1999)) z dne 22. aprila 1999, s katerim je bila Direktiva prenesena v nacionalno pravo, se uporablja za obdelavo osebnih podatkov (člen 2(1)), razen za imenske zbirke, ki vsebujejo zgolj v medijih objavljene informacije (člen 2(4)). Za obdelavo osebnih podatkov v redakcijske, umetniške ali literarne namene se uporablja le delno (člen 2(5)).
- 14 Člen 32 zakona o osebnih podatkih določa, da mora oseba, odgovorna za zbirke, sprejeti potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za varovanje osebnih podatkov pred neupravičenim dostopom, uničenjem, spreminjanjem, naključnim ali nezakonitim prenosom ali drugo nezakonito obdelavo.
- 15 Zakon o javnosti dejavnosti javnih organov (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)) z dne 21. maja 1999 ureja tudi dostop do informacij.
- 16 V skladu s členom 1(1) zakona o javnosti dejavnosti javnih organov je splošno pravilo, da so dokumenti, na katere se nanaša ta zakon, javni.

17 Člen 9 navedenega zakona določa, da ima vsak pravico seznaniti se z javnimi dokumenti navedenih organov.

18 Člen 16(1) istega zakona opredeljuje podrobna pravila za dostop do takega dokumenta. Ta določba določa, da javni organi ustno sporočijo vsebino dokumenta ali ga izročijo na vpogled v svojih prostorih, kjer ga je mogoče pregledati in kopirati, poslušati ali celo izdati v obliki natisnjene kopije.

19 Odstavek 3 tega člena določa pogoje, pod katerimi je mogoče posredovati podatke iz zbirk, ki vsebujejo osebne podatke javnih organov:

„Zbirka osebnih podatkov se lahko, če ta zakon ne določa drugače, posreduje v obliki kopije, ali izpiska, ali v elektronski obliki, če je prejemnik v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov upravičen zbirati in obdelovati take podatke. Za neposredno trženje in raziskave trga pa se smejo osebni podatki posredovati le, če je to izrecno predvideno v zakonu ali če je zadevna oseba dala soglasje.“

20 Predložitveno sodišče poudarja, da ima zakon o javnosti in tajnosti davčnih podatkov (laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999)) z dne 30. decembra 1999 prednost pred zakonom o osebnih podatkih in zakonom o javnosti dejavnosti javnih organov.

21 V skladu s členom 2 tega zakona se določbe zakona o javnosti dejavnosti javnih organov in zakona o osebnih podatkih za davčne dokumente in podatke uporabljajo le, če prvonavedeni ali kateri drug zakon ne določa drugače.

22 Člen 3 tega zakona določa:

„Davčni podatki so javni ob upoštevanju podrobnih pravil, ki jih določa ta zakon.

Vsak ima pravico seznaniti se z javnimi davčnimi dokumenti, ki jih ima davčna uprava, v skladu s podrobnimi pravili, ki jih določa zakon o javnosti dejavnosti javnih organov, ob upoštevanju izjem, ki jih določa ta zakon.“

23 V skladu s členom 5(1) tega zakona so pri letni odmeri dohodnine ime davčnega zavezanca, njegov datum rojstva in njegova občina prebivanja javni podatki. Prav tako so javni ti podatki:

„1. dohodek od dela, ki je predmet državne obdavčitve;

2. dohodek iz kapitala in premoženje, ki je predmet državne obdavčitve;
3. dohodek, ki je predmet občinske obdavčitve;
4. dohodnina in davek od premoženja, občinski davek ter skupni znesek odmerjenih davkov in pristojbin.

[...]“

²⁴ Nazadnje je v členu 8 poglavja 24 kazenskega zakonika (rikoslaki v različici, ki izhaja iz zakona 531/2000) sankcionirano razkritje informacij, ki posega v pravico do zasebnosti. Širjenje informacij, insinuacij ali podob v zvezi z zasebnostjo druge osebe po medijih ali drugih sredstvih, če bi to lahko oškodovancu povzročilo škodo ali bolečino ali bi zaradi tega izgubil ugled, je kaznivo dejanje.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

²⁵ Družba Markkinapörssi že več let zbira javne podatke pri finskih davčnih organih za vsakoletno objavo izpiskov teh podatkov v regionalnih izdajah časopisa Veropörssi.

- 26 Informacije v teh publikacijah so ime in priimek približno 1,2 milijona fizičnih oseb, katerih dohodek presega določene prage ter, na približek 100 EUR, znesek njihovega dohodka iz kapitala in od dela ter navedbe glede obdavčenja njihovega premoženja. Te informacije se posredujejo v obliki abecednega seznama in se razvrstijo glede na občino in vrsto dohodka.
- 27 Iz predložitvenega sklepa izhaja, da je v časopisu Veropörssi navedeno, da se lahko razkriti osebni podatki na zahtevo brezplačno odstranijo.
- 28 Čeprav so v časopisu tudi članki, povzetki in oglasi, je njegov glavni cilj objava osebnih davčnih podatkov.
- 29 Družba Markkinapörssi je družbi Satamedia, ki je v lasti istih delničarjev, na CD-ROM-u posredovala osebne podatke, objavljene v časopisu Veropörssi, da bi jih razširila v obliki kratkih besedilnih sporočil. Ti družbi sta zato podpisali sporazum z družbo prenosne telefonije, ki je za račun družbe Satamedia vzpostavila sistem kratkih besedilnih sporočil, ki uporabnikom prenosnih telefonov omogoča, da za plačilo približno 2 EUR po telefonu prejmejo podatke, objavljene v časopisu Veropörssi. Osebni podatki se na zahtevo odstranijo iz te storitve.
- 30 Tietosuojavaltuutettu in tietosuojalautakunta, ki sta finska organa, pristojna za varovanje podatkov, nadzorujeta obdelavo osebnih podatkov in sta pristojna za odločanje pod pogoji, določenimi z zakonom o osebnih podatkih.

- 31 Po pritožbah posameznikov, ki so zatrjevali kršitev njihove pravice do zasebnosti, je tietosuojavaluutettu, pristojen za preiskavo dejavnosti družb Markkinapörssi in Satamedia, 10. marca 2004 od tietosujalautakunta zahteval, naj navedenima družbama prepove nadaljevanje dejavnosti obdelave zadevnih osebnih podatkov.
- 32 Ker je tietosujalautakunta to zahtevo zavrnil, je tietosuojavaluutettu vložil tožbo pri Helsingin hallinto-oikeus (upravno sodišče v Helsinkih), ki je to tožbo zavrnilo. Tietosujavaluutettu je nato vložil pritožbo pri Korkein hallinto-oikeus.
- 33 Predložitveno sodišče poudarja, da se pritožba tietosujavaluutettu ne nanaša na prenos podatkov s strani finskih organov. Navaja tudi, da javnost zadevnih finančnih podatkov ni sporna. Nasprotno, dvomi o poznejši obdelavi teh podatkov.
- 34 V teh okoliščinah je Korkein hallinto-oikeus prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se lahko v smislu člena 3(1) Direktive [...] šteje za ‚obdelavo osebnih podatkov‘ dejavnost, ki vključuje:

- (a) zbiranje podatkov na podlagi javnih dokumentov davčne uprave o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju fizičnih oseb ter njihovo obdelavo za objavo,
 - (b) objavo po abecednem redu in po vrsti dohodkov v obliki podrobnih seznamov, sestavljenih po občinah,
 - (c) prenos podatkov na CD-ROM-u za uporabo v komercialne namene,
 - (d) obdelavo podatkov v okviru storitve kratkih besedilnih sporočil, ki uporabnikom prenosnih telefonov omogoča, da ob pošiljanju imena in občine stalnega prebivališča osebe prejmejo zadevne podatke o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju te osebe?
2. Ali je treba Direktivo [...] razlagati tako, da se lahko različne dejavnosti, navedene pod prvim vprašanjem, točke od (a) do (d), štejejo za ‚obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja zgolj v novinarske namene‘ v smislu člena 9 Direktive, če se upošteva dejstvo, da podatki, ki so bili zbrani in se nanašajo na več kot milijon davčnih zavezancev, izhajajo iz dokumentov, ki so na podlagi nacionalne zakonodaje o dostopu do podatkov javni? Ali je za presojo pomembno dejstvo, da je glavni cilj te dejavnosti objava zadevnih podatkov?

3. Ali je treba člen 17 Direktive [...] v skladu z načeli in namenom Direktive razlagati tako, da nasprotuje objavi podatkov, ki so bili zbrani v novinarske namene, in njihovemu posredovanju v komercialne namene?

4. Ali je treba Direktivo [...] razlagati tako, da tiste imenske zbirke, ki vsebujejo zgolj v medijih že objavljene podatke, nikakor ne spadajo na področje uporabe te direktive?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- ³⁵ Ugotoviti je treba, da so podatki, na katere se nanaša to vprašanje, v zvezi z imenom in priimkom določenih fizičnih oseb, katerih dohodek presega določene prage ter med drugim, na približek 100 EUR, znesek njihovega dohodka iz kapitala in od dela, osebni podatki v smislu člena 2(a) Direktive, ker gre za „informacije v zvezi z določeno ali določljivo osebo“ (glej tudi sodbo z dne 20. maja 2003 v združenih zadevah Österreichischer Rundfunk in drugi, C-465/00, C-138/01 in C-139/01, Recueil, str. I-4989, točka 64).
- ³⁶ Nato zadostuje ugotovitev, da iz besedila opredelitve iz člena 2(b) Direktive jasno izhaja, da dejavnost, na katero se nanaša to vprašanje, spada pod opredelitev „obdelava osebnih podatkov“ v smislu navedene določbe Direktive.

Na prvo vprašanje je treba zato odgovoriti, da je treba člen 3(1) Direktive razlagati tako, da je dejavnost, ki vključuje:

- zbiranje podatkov na podlagi javnih dokumentov davčne uprave o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju fizičnih oseb in njihovo obdelavo za objavo,
- objavo po abecednem redu in po vrsti dohodkov v obliki podrobnih seznamov, sestavljenih po občinah,
- prenos podatkov na CD-ROM-u za uporabo v komercialne namene,
- obdelavo podatkov v okviru storitve kratkih besedilnih sporočil, ki uporabnikom prenosnih telefonov omogoča, da ob pošiljanju imena in občine stalnega prebivališča osebe prejmejo zadevne podatke o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju te osebe,

treba šteti za „obdelavo osebnih podatkov“ v smislu te določbe.

Četrto vprašanje

- 38 Predložitveno sodišče s četrnim vprašanje, ki ga je treba obravnavati za prvim, v bistvu sprašuje, ali dejavnosti obdelave osebnih podatkov, kot so te, na katere se nanaša prvo vprašanje pod (c) in (d), v zvezi z imenskimi zbirkami, ki vsebujejo zgolj v medijih že objavljene podatke, spadajo na področje uporabe te direktive.
- 39 Na podlagi člena 3(2) Direktive se le-ta za obdelavo osebnih podatkov ne uporablja v dveh primerih.
- 40 Prvi primer se nanaša na obdelavo osebnih podatkov med dejavnostjo, ki ne spada na področje uporabe zakonodaje Skupnosti, kot so tiste, opredeljene v naslovih V in VI Pogodbe o Evropski uniji, in v vsakem primeru v postopkih obdelave v zvezi z javno varnostjo, obrambo, državno varnostjo (vključno z gospodarsko blaginjo države, kadar se postopek obdelave nanaša na zadeve državne varnosti) in pri dejavnostih države na področju kazenskega prava.
- 41 Te dejavnosti, ki so za primer navedene v prvi alineji te določbe, so v vseh primerih dejavnosti, značilne za države ali državne organe, ki se ne ukvarjajo z dejavnostmi posameznikov. Njihov namen je opredeliti obseg izjeme, določene v navedeni določbi, tako da ta izjema velja zgolj za dejavnosti, ki so v njej izrecno navedene ali ki jih je mogoče razvrstiti v isto kategorijo (*ejusdem generis*) (glej sodbo z dne 6. novembra 2003 v zadevi Lindqvist, C-101/01, Recueil, str. I-12971, točki 43 in 44).

42 Dejavnosti obdelave osebnih podatkov, kot so te, navedene v prvem vprašanju pod (c) in (d), se torej nanašajo na dejavnosti zasebnih družb. Te dejavnosti nikakor ne spadajo v okvir, ki so ga vzpostavili javni organi in se nanaša na javno varnost. Takih dejavnosti zato ni mogoče primerjati z dejavnostmi iz člena 3(2) Direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 30. maja 2006 v združenih zadevah Parlament proti Svetu, C-317/04 in C-318/04, ZOdl., str. I-4721, točka 58).

43 Glede drugega primera, predvidenega v drugi alineji te določbe, sta v uvodni izjavi 12 Direktive v zvezi s to izjemo kot primer obdelave podatkov s strani fizične osebe med potekom popolnoma osebne ali domače dejavnosti navedena dopisovanje in beleženje naslovov.

44 Iz tega izhaja, da je treba to drugo izjemo razlagati tako, da se nanaša zgolj na dejavnosti, ki se izvajajo v zasebnem in družinskem življenju posameznikov (glej zgoraj navedeno sodbo Lindqvist, točka 47). Za to očitno ne gre pri dejavnostih družb Markkinapörssi in Satamedia, katerih namen je prenos zbranih podatkov nedoločenemu številu oseb.

45 Zato je treba ugotoviti, da dejavnosti obdelave osebnih podatkov, kot so te, na katere se nanaša prvo vprašanje pod (c) in (d), ne spadajo med primere iz člena 3(2) Direktive.

46 Poleg tega je treba navesti, da Direktiva ne določa nobene dodatne omejitve svojega področja uporabe.

47 Generalna pravobranilka je v zvezi s tem v točki 125 sklepnih predlogov poudarila, da člen 13 Direktive dovoljuje izjeme le od določenih njenih členov, med katerimi ni člena 3.

48 Nazadnje je treba poudariti, da bi zaradi splošne izjeme od uporabe Direktive v korist objavljenih podatkov navedena Direktiva v veliki meri izgubila smisel. Zadostovalo bi namreč, da bi države članice objavile podatke in jim s tem odvzele varstvo, določeno v Direktivi.

49 Zato je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da dejavnosti obdelave osebnih podatkov, kot so te, na katere se nanaša prvo vprašanje pod (c) in (d), v zvezi z zbirkami osebnih podatkov javnih organov, ki vsebujejo zgolj v medijih že objavljene podatke, spadajo na področje uporabe te direktive.

Drugo vprašanje

50 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 9 Direktive razlagati tako, da se dejavnosti, navedene v prvem vprašanju, od (a) do (d), ki se nanašajo na podatke iz dokumentov, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo javni, štejejo za dejavnosti obdelave osebnih podatkov, ki se izvaja zgolj v novinarske namene.

To sodišče podrobneje navaja, da želi pojasnitve glede vprašanja, ali je za to presojo pomembno dejstvo, da je glavni cilj te dejavnosti objava zadevnih podatkov.

- 51 Uvodoma je treba poudariti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso določbe Direktive razlagati glede na njen cilj in sistem, ki ga uvaja (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2008 v zadevi Caffaro, C-265/07, ZOdl., str. I-7085, točka 14).
- 52 V zvezi s tem je ugotovljeno, da je cilj Direktive, kot izhaja iz njenega člena 1, da države članice, čeprav dovolijo prost prenos osebnih podatkov, hkrati zagotavljajo varstvo temeljnih svoboščin in pravic fizičnih oseb, zlasti njihove pravice do zasebnosti v zvezi z obdelavo navedenih podatkov.
- 53 Vendar naj se tega cilja ne bi dosegalo brez upoštevanja dejstva, da je treba navedene temeljne pravice v določeni meri uskladiti s temeljno pravico do svobode izražanja.
- 54 Na tako uskladitev se nanaša člen 9 Direktive. Kot izhaja zlasti iz njene uvodne izjave 37, njen člen 9 sledi cilju uskladitve dveh temeljnih pravic, in sicer na eni strani varstva pravice do zasebnosti in na drugi strani pravice do svobode izražanja. To je naloga držav članic.

- 55 Države članice morajo, da bi uskladile ti „temeljni pravici“ v smislu Direktive, določiti določene izjeme in omejitve varstva podatkov in torej temeljne pravice do zasebnosti, določene v poglavjih II, IV in VI te direktive. Te izjeme je treba določiti zgolj v novinarske namene ali zaradi umetniškega ali literarnega izražanja, ki spadajo pod temeljno pravico do svobode izražanja, le če so potrebne za uskladitev pravice do zasebnosti s predpisi, ki urejajo svobodo izražanja.
- 56 Da bi se upošteval pomen svobode izražanja v vsaki demokratični družbi, je treba na eni strani z njo povezane pojme, med katerimi so pojmi iz novinarstva, razlagati široko. Na drugi strani se na podlagi varstva temeljne pravice do svobode izražanja, da bi se doseglo ravnotežje med temeljnima pravicama, zahteva, da se izjeme in omejitve varovanja podatkov iz zgoraj navedenih poglavij Direktive določijo v mejah tega, kar je najnujnejše potrebno.
- 57 V zvezi s tem je pomembno naslednje.
- 58 Prvič, kot je generalna pravobranilka opozorila v točki 65 sklepnih predlogov in kot izhaja iz pripravljalnih del Direktive, izjeme in odstopanja iz člena 9 Direktive ne veljajo le za medije, ampak tudi za vsako osebo, ki se ukvarja z novinarstvom.
- 59 Drugič, dejstvo, da je objava javnih podatkov povezana s pridobitnim namenom, *a priori* ne izključuje tega, da bi jo bilo mogoče šteti za dejavnost „zgolj v novinarske

namene“. Kot namreč poudarjata družbi Markkinapörssi in Satamedia v svojih stališčih in generalna pravobranilka v točki 82 sklepnih predlogov, želi vsako podjetje s svojo dejavnostjo doseči dobiček. Določen trgovski uspeh je lahko celo pogoj *sine qua non* za poklicno novinarstvo.

60 Tretjič, upoštevati je treba razvoj in število telekomunikacijskih sredstev in sredstev širjenja informacij. Kot je poudarila zlasti švedska vlada, sredstvo, po katerem so bili posredovani podatki, ki se obdelujejo bodisi klasično, kot je papir ali radijski valovi, bodisi elektronsko, kot je splet, ni odločilno za presojo, ali gre za dejavnost „zgolj v novinarske namene“.

61 Iz navedenega izhaja, da je mogoče dejavnosti, kot so te v zadevi v glavni stvari, v zvezi s podatki iz dokumentov, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo javni, opredeliti kot „dejavnosti novinarstva“, če je njihov cilj razkritje informacij, mnenj ali idej javnosti, ne glede na sredstvo za prenos. Niso pridržane medijem in se lahko opravljajo s pridobitnim namenom.

62 Na drugo vprašanje je treba zato odgovoriti, da je treba člen 9 Direktive razlagati tako, da se dejavnosti, navedene v prvem vprašanju, od (a) do (d), ki se nanašajo na podatke iz dokumentov, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo javni, štejejo za dejavnosti obdelave osebnih podatkov, ki se izvajajo „zgolj v novinarske namene“ v smislu te določbe, če je edini cilj navedenih dejavnosti razkritje informacij, mnenj ali idej javnosti, kar mora presoditi nacionalno sodišče.

Tretje vprašanje

⁶³ Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 17 Direktive razlagati tako, da nasprotuje objavi podatkov, ki so bili zbrani v novinarske namene, in njihovemu posredovanju v komercialne namene.

⁶⁴ Ob upoštevanju odgovora na drugo vprašanje ni treba odgovoriti na to vprašanje.

Stroški

⁶⁵ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Člen 3(1) Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov je treba razlagati tako, da je dejavnost, ki vključuje:
 - zbiranje podatkov na podlagi javnih dokumentov davčne uprave o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju fizičnih oseb in njihovo obdelavo za objavo,
 - objavo po abecednem redu in po vrsti dohodkov v obliki podrobnih seznamov, sestavljenih po občinah,
 - prenos podatkov na CD-ROM-u za uporabo v komercialne namene,
 - obdelavo podatkov v okviru storitve kratkih besedilnih sporočil, ki uporabnikom prenosnih telefonov omogoča, da ob pošiljanju imena in občine stalnega prebivališča osebe prejmejo zadevne podatke o dohodkih od dela in iz kapitala ter o premoženju te osebe,

treba šteti za „obdelavo osebnih podatkov“ v smislu te določbe.

2. Člen 9 Direktive 95/46 je treba razlagati tako, da se dejavnosti, navedene v prvem vprašanju, od (a) do (d), ki se nanašajo na podatke iz dokumentov, ki so v skladu z nacionalno zakonodajo javni, štejejo za dejavnosti obdelave osebnih podatkov, ki se izvajajo „zgolj v novinarske namene“ v smislu te določbe, če je edini cilj navedenih dejavnosti razkritje informacij, mnenj ali idej javnosti, kar mora presoditi nacionalno sodišče.
3. Dejavnosti obdelave osebnih podatkov, kot so te, na katere se nanaša prvo vprašanje pod (c) in (d), v zvezi z zbirkami osebnih podatkov javnih organov, ki vsebujejo zgolj v medijih že objavljene podatke, spadajo na področje uporabe Direktive 95/46.

Podpisi